

κι αν πέρασε, έφυγαν νύχτα

• Ισλανδία 2008

Σαν κατάρα στην εσωτερική πολιτική σκηνή της Ισλανδίας έπεσε η απόφαση για προσφυγή στο ΔΝΤ. Το Νοέμβριο του 2008, που εγκρίθηκε η χορήγηση δανείου από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και από σκανδιναβικά κράτη, για να βγει η χώρα από τη χρηματοπιστωτική κρίση, στην οποία βυθίστηκε μετά την πτώχευση της ισλανδικής τράπεζας Icesave. Η κυβέρνηση συνεργασίας του δεξιού Κόμματος Ανεξαρτησίας και του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος υπό την πρωθυπουργία του Γκερτ Χάαρντε προσπάθησε να σώσει την κατάσταση, αλλά δεν κατόρθωσε να σωθεί. Ο πρωθυπουργός αναγκάστηκε να παραιτηθεί ύστερα από μεγάλες διαδηλώσεις στις οποίες οι οργισμένοι Ισλανδοί κατηγορούσαν την κυβέρνηση για λανθασμένους χειρισμούς. Την εξουσία ανέλαβε η Γιόχαννα Σιγκουρδαντότιρ, που προκήρυξε γενικές εκλογές και εξέλεξε. Η Ισλανδία συμφώνησε να λάβει πακέτο βοήθειας από το ΔΝΤ και τις σκανδιναβικές χώρες ύψους 4,6 δισεκατομμυρίων δολαρίων. Μέχρι στιγμής έχει λάβει 2,12 δισεκατομμύρια και αναμένει το δεύτερο τμήμα, βυθιζόμενη όμως στην ύφεση όλο και περισσότερο.

• Ουκρανία 2006

Το ΔΝΤ είχε απορρίψει το Δεκέμβριο αίτημα της Ουκρανίας για εκταμίευση οικονομικής βοήθειας, λόγω της πολιτικής αβεβαιότητας εν όψει των προεδρικών εκλογών τον Ιανουάριο. Η χώρα έχει λάβει 10,6 δισεκατομμύρια δολάρια από τα 16,4 δισεκατομμύρια που συμφώνησε να πάρει από το ΔΝΤ. Ο νέος πρόεδρος της χώρας Βίκτορ Γιανούκοβιτς θα πρέπει να προχωρήσει σε δυσάρεστες μεταρρυθμίσεις που περιλαμβάνουν περικοπές δαπανών, ιδιωτικοποιήσεις και μεταρρύθμιση του τραπεζικού τομέα. Ο προϋπολογισμός μάλιστα είναι έτοιμος να κατατεθεί προς ψήφιση. Την επόμενη εβδομάδα Ουκρανία και ΔΝΤ θα καταλήξουν στις τελευταίες λεπτομέρειες για την εκταμίευση και του υπόλοιπου δανείου. Ο πρώην πρόεδρος Βίκτορ Γιούσενκο «τιμωρήθηκε» από τους Ουκρανούς στις πρόσφατες εκλογές παίρνοντας ποσοστό μόλις 5,45%.

• Ταϊλάνδη - Ασιατική κρίση 1997-2000

Από την Ταϊλάνδη ξεκίνησε η ασιατική κρίση που γρήγορα μεταδόθηκε και στις γειτονικές χώρες, Ινδονησία, Μαλαισία, Φιλιππίνες και Νότια Κορέα. Το νόμισμα της Ταϊλάνδης άρχισε να δέχεται επίθεση κερδοσκόπων οι οποίοι πόνταραν στην υποτίμησή του. Η κυβέρνηση προσπάθησε να υπερασπιστεί την ισοτιμία του νομίσματος αλλά μάταια. Η υποτίμηση οδήγησε σε χρεοκοπία χιλιάδες επιχειρήσεις και το 1999 πήρε δύο δάνεια από το ΔΝΤ 20, 9 δισεκατομμυρίων δολαρίων.

Το Ταμείο επέβαλε ένα σκληρό πακέτο διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και απαίτησε την απελευθέρωση των χρηματοπιστωτικών αγορών. Η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Κόμματος έχασε τις εκλογές του 2001 από το μεγαλοεπιχειρηματία Τακσίν Σιναουάτρα, ο οποίος στη συνέχεια κατηγορήθηκε ότι ήταν από αυτούς που επένδυσαν στην υποτίμηση του ταϊλανδέζικου νομίσματος. Ο Τακσίν ανατράπηκε με πραξικόπημα το 2006.

• Ουγγαρία 2008

Τέσσερα χρόνια μετά την ένταξή της στην Ε.Ε. η Ουγγαρία, πνιγμένη στα χρέη από τον εξωτερικό δανεισμό, βάδισε προς τη χρεοκοπία. Το Νοέμβριο του 2008, η χώρα προσέφυγε στο ΔΝΤ που ενέκρινε βοήθεια ύψους 20 δισεκατομμυρίων ευρώ, ζητώντας σκληρά μέτρα. Ο Σοσιαλιστής πρωθυπουργός Γκόρντον Μπαϊνάνι «πάγωσε» τους μισθούς του Δημοσίου, αύξησε το όριο συνταξιοδότησης και τον ΦΠΑ και «έκοψε» το 13ο μισθό. Η οικονομία συρρικνώθηκε κατά 6,3% το 2009, η ανεργία έφθασε το 11% και η σοσιαλιστική κυβέρνηση γνώρισε την ήττα στις πρόσφατες εκλογές από το κεντροδεξιό κόμμα Fidesz. Μέχρι στιγμής η Ουγγαρία έχει λάβει το πρώτο πακέτο της βοήθειας, ύψους 8,34 δισεκατομμυρίων ευρώ. Η προηγούμενη κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι το επόμενο πακέτο βοήθειας από το ΔΝΤ δεν θα χρειαστεί, γιατί η χώρα έχει βάλει σε τάξη της δημοσιονομικά της και η νέα κυβέρνηση θα κληθεί τώρα να αποφασίσει τα επόμενα βήματα.

• Αϊτή 1994

Η πιο φτωχή χώρα της Λατινικής Αμερικής έχει δεχθεί ουκ ολίγες φορές την οικονομική βοήθεια των ΗΠΑ, της Ευρώπης, του Καναδά και των γειτόνων της. Το 1994, το ΔΝΤ κλήθηκε να αναλάβει δράση.

Ο φυσικός πλούτος της χώρας δεν αρκούσε για να ξεχρεώσει τα δάνεια και έτσι το ΔΝΤ απαίτησε την άρση των δασμών για τις εισαγωγές ρυζιού, μέτρο που μέχρι τότε προστάτευε τους παραγωγούς της. Η Αϊτή μάλιστα τότε έκανε και εξαγωγές. Οι δασμοί μειώθηκαν από 30% σε 3% και έτσι με μία του κίνηση το ΔΝΤ άνοιξε την αγορά της χώρας στο φθηνό (και επιδοτούμενο) αμερικανικό ρύζι.

Οι Αϊτινοί παραγωγοί καταστράφηκαν καθώς δεν μπορούσαν να ανταγωνιστούν το αμερικανικό ρύζι και έτσι σήμερα η χώρα εισάγει το περισσότερο ρύζι που καταναλώνει, βυθισμένη σε ακραία φτώχεια, την οποία επιδείνωσε ο πρόσφατος καταστροφικός σεισμός. Από το 2006 η Αϊτή έχει σταθερή κυβέρνηση, την πρώτη μετά από δεκαετίες δικτατοριών και πραξικοπημάτων.

• Βρετανία 1976

Αντιμέτωπη με την κατάρρευση της στερλίνας η κυβέρνηση των Εργατικών υποχρεώθηκε το 1976 να προσφύγει στο ΔΝΤ ζητώντας δάνειο 2,3 δισεκατομμυρίων στερλινών.

Η κατάσταση έφτασε στο απροχώρητο μετά από έτη προσπάθειών των κυβερνήσεων Εργατικών και Συντηρητικών να δημιουργήσουν ανάπτυξη και απασχόληση αυξάνοντας το έλλειμμα του προϋπολογισμού, ειδικότερα μετά την πετρελαϊκή κρίση του 1973-74.

Το ΔΝΤ απαίτησε περικοπές δαπανών, μείωση της πιστωτικής επέκτασης και μείωση της ποσότητας του χρήματος στην αγορά. Η κυβέρνηση του Τζέιμς Κάλαχαν κατάφερε μέσα σε ένα χρόνο να πιάσει τους στόχους του ΔΝΤ αλλά στις εκλογές του 1979 οι Εργατικοί νικήθηκαν κατά κράτος από τη Μάργκαρετ Θάτσερ.

